

ואהבת לרעך / דף למנחה

הלימוד לזכר יותם חיים וארנון זמורה

פתיחה למנחה

"ואהבת לרעך כמוך". בשלוש מילים אלו נתגבשה התורה האנושית הנצחית של היהדות. " (דוד בן גוריון)

ואהבת איננו רק צו החיים של המורשת היהודית אלא הכוח המניע מתוך הקושי והטלטלה לעבודת החיים המשותפת שלנו.

הלימוד לפנינו כורך יחד מקור שכתבה איריס חיים, קטע שכתב ארנון זמורה, ומקור קצרצר של אהרון דוד גורדון- שלושה פתחים לעורר ולהרבות אהבה וחיים.

הלימוד מוקדש לזכרם של שני גיבורי ישראל ארנון זמורה שנפל בפעולת חילוץ נועזת. ויותם חיים שנפל במאבק גבורה לחירות, יהי זכרם ברוך.

נמוך אהבה עצמית כבסיס / איריס חיים

קראו את המקור של איריס חיים איפו של יותם חיים. מהו הבסיס לאהבת הזולת לפי המקור? כיצד תובנה זו מסייעת לנו להרבות באהבה במעגלים מתרחבים? שתפו בדוגמאות בהן אהבה עצמית היוותה בסיס עוברכם לפעולה למען הזולת. כיצד התובנות שמציעה לנו איריס מהדהדות מסיפור החיים שלה ושל בנה יותם?

לרעך - לא עומד מנגד / ארנון זמורה

קראו את המקור שכתב ארנון זמורה הוא מתייחס לכך שיש סיבות שונות להיות לוחם- שתפו בסיבות שונות לבחירה כזו. אלו מהן מרכזיות עבורכם? כיצד משפיעה בחירה כזו מתוך צו "ואהבת" שלא לעמוד מנגד על אופי המסלול של אדם שבוחר להיות לוחם מסיבה כזו?

אלא בשביל לאהוב / אהרון דוד גורדון

קראו יחד את המקור של גורדון נסחו גורדון טוען שהמרכז של האהבה הוא לא להיות אהוב אלא לאהוב אחרים- כיצד אתם מבינים טענה זו? באיזה אופן הוא משלים או מוסיף קומה נוספת על המקור איתו פתחתם של איריס חיים? שתפו במערכות יחסים חברתיות וקבוצתיות שמשקפות את הלך הרוח של אהבה לפי גורדון? כיצד נראה הלך רוח כזה בחיי קבוצה ביופיום?

ארנון זמורה, לוחם וקצין גיבור ישראל. בבוקר מתקפת הפתע על בישראל ב-7 באוקטובר 2023 היה בין הראשונים שהוקפצו לזירות הלחימה. בקרב צומת יד מרדכי הוא וצוותו פגעו במחבלים רבים ובלפז את התקדמותם צפונה לערים נוספות, כמפקד זמורה חתר למגע עם צוותו בקרב של מעל שלוש שעות, לאחר מכן המשיכו לשדרות, מוצב נחל עוז וקיבוץ בארי. ב-8 ביוני 2024 עמד זמורה בראש צוות של לוחמים שפשטו במטרה לחלץ שלושה חטופים ישראלים שהוחזקו בידי החמאס. הוא נפצע קשה, ובהמשך נקבע מותו. המבצע הסתיים בחילוץ המוצלח של החטופים. על שמו נקראת הפעולה 'מבצע ארנון'.

יותם חיים, בבוקר השבעה באוקטובר, נחטף מביתו שבכפר עזה ולאחר ששרד 70 ימים קשים בשבי החמאס, שעה שהוא מפלט נפשו אל עבר החופש יחד עם אלון שמריז וסאמר טללאקה, נורה בשוגג מאש צה"ל. בן 28 במותו. על אות ההוקרה לגבורתו כתב הנשיא: "מדינת ישראל מביעה בזאת את הוקרתה והערכתה העמוקה לגבורתם של יותם, סאמר ואלון, אשר כל אחד מהם, בעוז רוח וערבות הדדית עילאית פעל לחלץ מיד זדים את עצמו ואת אחיו לצרה ולשביה, ונפל תוך חירוף נפש בליבו של שדה הקרב. נחקוק על לוח ליבנו לעד את היוזמה, הנחישות ויצר החיות המפעם אותם גילו בקו התפר הדק, הכואב והמטלטל בין צרה לרווחה, בין אפלה לאורה, בין שעבוד לגאולה".

כמוך - אהבה עצמית כבסיס/

איריס חיים אפא של יותם

אהבת לרעך כמוך... אתחיל במילה אהבה - מהי אהבה ומהי האהבה העצמית שלדעתי מדבר עליה הפסוק. הפסוק יוצא מתוך הנחה שהאדם אוהב את עצמו וייתייחס באותה אהבה גם לחברו/רעהו. אך מה אם לאדם אין אהבה עצמית? הוא לא אוהב את עצמו? איך יאהב את האחר? ומכאן שקודם כל על האדם לפצוא את האהבה העצמית, האהבה שבתוכו לעצמו... מבחינתי אהבה עצמית מתרחשת כאשר אדם מקבל את עצמו, ללא שיפוטיות, ללא ביקורתיות, מכיל את התנהגותו גם אם היא לא מתאימה לסביבה, עומד על שלו, על עקרונותיו מתוך בחירה וחייבור לעצמו. וכפועל יוצא מתוך כך - כשאדם אוהב את עצמו - באופן טבעי ההתנהגות שלו כלפי חברו תהיה גם אהבה אמיתית ללא שיפוט וללא האשמה. כשאדם כועס על עצמו, מאשים את עצמו על מי שהוא - הוא יאשים גם את האחר. בשביעי לאוקטובר בני יותם ז"ל נלקח מביתו בקיבוץ כפר עזה והוחזק על ידי מרצחים בשבי במשך שישים וחמישה ימים. בתקופה זו, מתוך אהבה עצמית, אהבה לזולתי, למדינתי ולאנשים הפועלים עבור החזרתו של יותם הסתכלתי על כולם בעין אוהבת מתוך אמונה מלאה שכל עם ישראל ואף ההנהגה של המדינה פועלת מתוך רצון כנה ואמיתי להביא לי את בני ואת שאר החטופים ושיכולם עושים את כל הניתן. מהשביעי לאוקטובר ראיתי כמה טוב יש במדינה שלנו, טוב שלא תמיד אנחנו שמים לב אליו, כמה אנושיות, טוב לב, חיבורים ואהבה יש ביננו. מהשביעי לאוקטובר ועד היום, אנשים שלא מכירים אותנו, לא הכירו את יותם באופן אישי מתפללים עליו, מדברים עליו, שרים עליו ומרגישים שהוא הבן שלהם. "יותם הוא הבן של כולנו". בחמישה עשר לדצמבר, יותם ברח משבי חמאס, הציל את עצמו מידי המרצחים ואחרי חמישה ימים של מנוסה בגבורה עילאית יחד עם שניים מחבריו לשבי, זוהה בטעות כמחבל ונורה. תגובתי הייתה בקשה לחיילי צה"ל שיגיעו אלינו כי אנחנו רוצים לחבק אותם, אנחנו לא מאשימים אותם ולא כועסים ולא שופטים, אנחנו יודעים שהם לא עשו את זה בכוונה. החיילים קיבלו את ההודעה שלי והגיעו אלינו לשבעה. חיבקנו אותם, בכינו איתם, עם כל הקושי והכאב הגדול על לכתו של יותם מאיתנו, לא כעסנו. אהבנו וחיבקנו. יש לנו אהבה בלב לכל חייל ולכל אדם מעם ישראל, כי רק בעזרת האהבה ננצח כאן את האויבים שלנו. ברמה הלאומית, אנחנו עם שאוהב את עצמו ולכן אנחנו יכולים לאהוב את האנשים שבתוכנו, את כל אחד ואחד, כאילו היה הבן הפרטי שלנו. הוכחנו לעצמנו בשביעי לאוקטובר כמה אהבה יש לנו אחד לשני. בואו ונשמור עליה.

לרעך - לא עומד מנגד/

ארנון זמורה

בספר שפורסם לזכרו של לוחם הי"פ פ' בר סיוון שנהרג ב-7 באוקטובר כתב ארנון זמורה: "פלחמה זה גיהינום, פלחמה זה כאוס, פלחמה זאת ממלכת אי הוודאות. כל הקלישאות האלה נכונות. ובל זאת, יש אנשים שבוחרים במקצוע הלוחם כדרך חיים.

למה? יש לזה המון סיבות, אני חושב שהסיבה העיקרית שבגללה אני בחרתי בדרך הזאת היא חוסר היכולת שלי לשבת בצד כשפנגד ישנה ביריונות. בסוף הדרך כשאסתכל בראי ואשאל את עצמי מה עשיתי עם הזמן שהיה לי? האם לעצמי בלבד או למען משהו גדול ממני? האם לשם הפוזה והגאווה או לשם החברה בה אני חי? אדע לענות לעצמי".

אלא בשביל לאהוב/

אהרון דוד גורדון

כי היש לך אושר יותר גדול ויותר נעלה לנפש האדם מן האהבה, מן האהבה הטהורה, שאינה תלויה בדבר? נפש האדם מבקשת אהבה, צמאה לאהבה, ואפילו מה שהיא מבקשת להיאהב אינו אלא בשביל לאהוב. שהרי אדם מרגיש בעיקר אהבתו לאחרים, ולא אהבת אחרים אליו. האהבה העליונה אינה צמצום ה'אני' של האוהב לטובת האהובים, כי אם, להפך, התפשטות חייו של ה'אני' לתוך נפש כל אדם וגם לתוך נפש כל חי ועוד להלאה מזה עד לאין-סוף (כי האהבה העליונה אינה מצומצמת בגבול האנושיות בלבד), כמו שהאם האוהבת, למשל, חיה מתוך נפשה לתוך נפש ילדיה. האהבה היא גילוי עצמיותו היותר עליון של האדם, שאין עמו לא שלטון ולא השפעה, אם לא מעין ההשפעה ההדדית של גרמי השמים.